

İçindekiler

Yayıncının Sunuşu • 7

Aslı Şengil Buico / Gönül Teyze • 9

Tül Sayım / Sevgili Annem ve Nezihe Teyzem • 11

Mektuplar (1953-1991) • 13

Kişi Adları Dizini • 247

Yayıncının Sunuşu

Biz Hiç Değişmedik Gönül adını verdiğimiz kitaptaki mektuplar Nezihe Meriç arşivinden çıktı.

Gönül Derman Hürkuş Şarman (1925-2015), Türk havacılığının öncüsü ve *Bir Tayyarecinin Anıları* (YKY) kitabıyla bilinen Vecihi Hürkuş'un kızı. Nezihe Meriç'in İÜEF Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden arkadaşı.

Kitaptaki mektupların çoğu Ankara'dan Amerika'ya gönderilmiş; neredeyse yarısı 1953-55 yıllarına ait; 1955'ten 1977'ye kadar yılda ancak üç beş mektup yazılmış; son mektup ise 1991 tarihli. Nezihe Meriç gelen mektupları saklamadığı için Gönül Hürkuş'un yanıtları yok; yine de arşivden çıkan üç mektubu ekledik.

Mektupları Serenad Demirhan yayına hazırladıktan sonra Nezihe Meriç'in kızı Aslı Şengil Buico ile Gönül Hürkuş Şarman'ın kızı Tül Sayım denetlediler ve aileleri adına birer yazı yazdılar.

Kitapta kimi ifadelerin anlaşılmasını kolaylaştırması için dipnot eklendi. Okunamayan sözler ve aile mahremiyetini ilgilendiren ifade edişler yerine [...] konuldu.

Nezihe Meriç edebiyatını bilenlerin konuşma dilindeki sıcaklığını da duyması için yazım biçimi –açık bir hata olmadıkça– korundu. Mektuplardaki seslerin olabildiğince temiz bir biçimde kalmasına çalıştık. Dolayısıyla okurdan ricamız, bugünkü gözlere ve kulaklara uymayan, hatalı gibi gözükken deyiş/yazış biçimlerine (“şimden söyleyim”, “işallah”, “duva et” vb.) rastladığında şaşırmasındır.

Mektupların arasına yerleştirdiğimiz fotoğrafların tamamı Nezihe Meriç arşivinden alınmıştır. Kitabın arka kapağındaki yazı işli bez görseli ise Tül Sayım'dan geldi, açıklaması da şöyle: “İlişikte gönderdiğim el işi dokunmuş örtü Nezihe Teyzemden anneme bir hediye. Nakış yapmayı öğreniyorum diye bahsettiği zamanlarda yapmış olabilir. Annem senelerce çekmecesinde saklardı. İyice yaşlandığı zamanlarda ben istemiştim ve bana vermişti.”

8 Biz Hiç Değişmedik Gönül

Biz Hiç Değişmedik Gönül kitabının, bir ömür süren dostluğun izleri yanında, Türkiye'nin bir dönemini, önemli bir yazınsal serüveni ve Nezihe Meriç'in yaşamını aydınlatacağı kanısındayız.

Mektupları onca yıl saklayan Gönül Hürkuş Şarman ile Nezihe Meriç'i minnetle anarken, yayımlanması için bize teslim eden Aslı Şengil Buico'ya ve bu yayına destek olan Tül Sayım'a teşekkür ederiz.

Yapı Kredi Yayınları

Aslı Şengil Buico
Gönül Teyze

Gönül Teyze bir gün, annemlerin Profesörler Sitesi'ndeki evine, elinde büyükçe bir paketle geldi. İçinde annemin 1953'ten itibaren ona yazdığı mektuplar vardı. Hemen hemen hepsini saklamış. Annem bir hafta boyunca o mektupları hem okudu hem ağladı. Ben de okumak istedim, "Ben öldükten sonra okursun" dedi. Annem öldükten sonra, arşivini elden geçirirken buldum mektupları. Ben de bir hafta boyunca hem okudum hem ağladım. Annem yeni ölmüştü, onun etkisi diye düşündüm. Mektuplarda o kadar da ağlanacak bir şey yoktu. Oysa şimdi, 13 yıl sonra, ben gene ağlıyorum mektupları okudukça. Bu sefer belki de anneme olan özlemim, artık benim de yaşlanıyor olmam dolayısıyla olayları farklı açılardan görüyor olmam, annemin de bir zamanlar çok genç olduğunu yazılı kanıtıyla görmem ağlatıyor beni. Bilmiyorum... Bildiğim tek şey bu mektupların beni çok ağlattığı...

Gönül Teyze mektupları getirince annem çok kahırlanmıştı. "Ah güzelim nasıl da saklamış bütün mektupları, ben eşşek kafalı hiçbirini saklamadım, ben niye böyleyim?" diye günlerce kendine kızmıştı. Ben sonradan başka evrakın içerisinde üç mektubunu buldum Gönül Teyze'nin. Keşke annem de saklasaymış hepsini... Ama gerçekten annem bu konularda son derece dikkatsizdi. Önem vermediğinden değil ama yapısı böyleydi sanırım. Babam (Salim Şengil) ne kadar dikkatliyse bu konularda, arşivleme, evrak, mektup saklama vs. konularında, annem de o kadar dikkatsiz ve savructu. Bir tek babamla olan mektuplaşmalarını çok iyi saklamış. Bir gün bana bir dosya gösterdi, "Ben ölünce bu dosyayı aç, içinde babanın ve benim mektuplarımız var, oku ve yok et mektupları. Senden başka kimsenin eline geçmesini istemem" dedi. Aynen öyle yaptım...

Gönül Teyze ile olan mektuplaşmalarının kitap haline getirilme durumu ortaya çıkınca çok düşündüm, acaba annem ister miydi

bunların yayımlanmasını diye. Annemin iç dünyasını oldukça açığa çıkaran mektuplar. Acaba ister miydi bu kadar ortada olmayı? Hayatı boyunca hep “ortada” olmaktan kaçmıştı. Şimdi bu mektuplar oysa... Sonra şöyle düşündüm, bu mektuplarla ilgili bir çekincesi olsaydı, tıpkı babamın mektuplarında olduğu gibi, bunlar için de uyarırdı beni. Uyarımadığına göre bunlarla ilgili bir sorun yok, yayımlanabilirler. Umarım doğru düşünmüşümdür. Şimdi oralarda sinir içinde dolanmıyordur, “Ah Aslı ah, ne yaptın” diye...

Annemle Gönül Teyze'nin dostluğu 60 seneyi aşmıştı annem öldüğünde. Araya giren kıtalar, ülkeler, şehirler hiç bozamamış bu dostluğu. Kendimi bildim bileli hep Gönül Teyze hayatımızdaydı. İlk başlarda o İstanbul'da biz Ankara'da idik ama sanki hep birlikteydik. Benim çocukluk anılarımın en berrakları hep Gönül Teyze ve çocuklarla olan anılar. Annem öldüğü zaman tam anlamamıştım ama Gönül Teyze öldüğünde bir dönemin kapandığını hissettim. Yoğurtçu Parkı'ndaki o çocukluğumun en keyifli tatillerini geçirdiğim ev artık yoktu. Ya da var olsa bile hiçbir zaman o eski ev olmayacaktı. İçinde Gönül Teyze'nin, Melih Amca'nın enerjisi olmayacaktı. Ve işte böylece de bir dönem kapanmış oluyordu.

Annecim, Gönül Teyzecim, şimdi biliyorum orada tıpkı genç kızlığımızdaki gibi tasasız, yatağın üzerine uzanmış kaynatıyorsunuz. Ne mutlu, buldunuz birbirinizi. Şimdi hiç ayrılmayacaksınız artık.

Ağustos 2022

Tül Sayım
Sevgili Annem ve Nezihe Teyzem

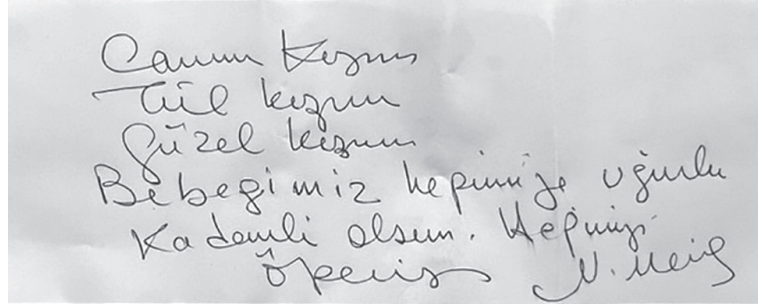
Annem Gönül Derman Hürkuş Şarman 31 Temmuz 1924 yılında İzmir'de doğdu. Efsane havacı Vecihi Hürkuş'un en büyük kızıydı. İstanbul Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümüne devam etti. Nezihe Meriç'le Edebiyat Fakültesi'nde tanıştılar ve canciğer arkadaşlıkları böylece başlamış oldu.

1949'da Türkoloji bölümünden mezun olduktan sonra birkaç senelik öğretmenlik dönemi geçirmiş. 1952 yılında ise Amerika'ya, Los Angeles'a kız kardeşi Sevim Hürkuş'un yanına, –babası Vecihi Hürkuş, annesi Hadiye Hürkuş ve kardeşi Sevim'in bitmez tükenmez ısrarları üzerine– birkaç sene kalmak üzere gitmiş.

En iyi arkadaşı Nezihe Meriç'ti. Onları birbirine bağlayan ve hasret acısına çare tek şey birbirlerine yazdıkları bu mektuplardı. 15 yıl boyunca üzüntülerini sevinçlerini böyle paylaştılar.

Ailemiz (annem, babam Melih, ağabeylerim Erk, Alp ve ben) 1967 yılında Türkiye'ye döndükten sonra annem bir süre de Erenköy Kız Lisesi'nde ve Avusturya Kız Lisesi'nde edebiyat öğretmenliği yaptı.

1967 sonrası mektuplar İstanbul ve Ankara arasında seyreterek devam etmiş. Çünkü yavaş yavaş mektupların yerini uzun telefon konuşmaları almıştı. Ankara'ya biz çok sık gidemezdik ama Nezihe

Annem Nezihe
Tül Nezihe
Güzel Nezihe
Bebegimiz hepimize uğurlu
Kadavli olsun. Hepimize
Öperiz N. Nezihe

Nezihe Teyzemin kızım Rüya için gönderdiği doğum hediyesinin notu.

Teyze İstanbul'a sık gelirdi – hem annesini ziyarete hem de iş için. Aslı da yazları anneannesine geldiğinde bazen bizde kalırdı. Çünkü anneannesinin evi Kadıköy Kızıltoprak'taydı ve bizim eve çok yakındı. Daha sonra Nezihe Teyzeler de İstanbul'a taşınınca annemle daha sık görüştüler. Onlar gerçekten kardeş gibiydiler; iyi günde de kötü günde de, uzakta da olsalar yakında da, hep beraberdiler.

Nezihe Teyzemin mektuplarını daha önce okumamıştım. Aslı gibi ben de ağlaya ağlaya, ancak şimdi okuyorum.

Anneciğim 18 Aralık 2015'te aramızdan ayrıldı ama hep kalbimizde, hatıralarımızda yaşıyor.

Kasım 2022

Mektuplar
1953-1991

Nezihe Meriç, 1950.

9 Eylül 53

Gönülcüm, Kardeşim

Sana veda etmeye asla tahammül edemiyeceğim. Bir haftadır ağlıyorum. Elimden geldiği kadar sana belli etmemeye çalıştım. Sana hazırladıklarımı oraya gittikten sonra ve ilk defa kendi kendine kaldığında açmamı arzu ediyorum.

Yolun açık olsun. Mektubunu bekliyeceğim.
Allah seni korusun ve hepimizi.

Nezihe Meriç